

наших предків і має чудову можливість впливати на особистість та сформувати її духовність .

Список використаної літератури

1. *Белофастова Т.Ю.* Особливості реалізації соціальних технологій у музейному середовищі / Т.Ю. Белофастова // Соціальні технології: К. 2000. – С. 26-35.
2. *Васильєва Т.Е.* Роль музейної педагогіки в формуванні цілої людини / Вестник КрасГАУ. – 2007. – с. 251.
3. Закон України "Про музеї та музейну справу" // Урядовий кур'єр. – 1995. – 17 серпня. – С.8-9.
4. *Нагорський Н.В.* Музей как открытая педагогическая система/ Н.В.Нагорський// Педагогика. – 2005. – № 5. – С. 3-12.
5. *Пуселліна Н.М.* Використання потенціалу музеїв в інклюзивному освітньому просторі / Зб. наук. праць Серія «Педагогічні науки». Вип. 12. Частина 1. Київський національний університет культури і мистецтв – К., 2005. – С.228-231.

Олександра Нестерук

АНІМАЦІЙНА РОБОТА ТА ЇЇ ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

Метою анімаційної роботи є гуманітаризація вільного часу дітей та підлітків, залучення їх до різних видів діяльності, створення виховного середовища. Соціокультурна анімація спрямована формування в особистості віри у власні можливості, розвиток творчих здібностей, формування загальної та національної культури, активізацію процесу пізнання, спілкування, самопізнання, самореалізації та самовдосконалення. Аніматор виступає як активний організатор взаємодії, встановлює між членами колективу атмосферу співробітництва, співтворчості, взаєморозуміння, взаємоповаги, активізує зв'язки між окремим індивідом і суспільством, групою та соціумом.

Проблемі соціально-культурної анімації присвячені дослідження М. Аріарського, Т. Божук, К. Кордеса, Г. Ібрагіма, В. Стафійчука, Т. Сокол, І. Стратілатової, М. Ярошенка та інших.

Завдання професійної підготовки аніматорів представлені у роботах Л. Волик, Т. Кисельової, Т. Лесіної, В. Новаторова та інших науковців.

Використання можливостей анімації щодо подолання соціально-педагогічних проблем вивчали Т. Дедуріна, М. Петрова, Л. Тарасов, О. Чернишенко та інші.

У Франції соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю, що є одним із пріоритетних напрямів, складається з трьох секторів, у кожному з яких задіяні спеціалісти соціальної сфери: медичний і соціальний захист дітей і молоді; адміністративний захист дітей і молоді; правовий захист дітей і молоді. Важливу роль у подоланні цих негативних явищ суспільства відводиться спеціалізованим вихователям. Зміст їхньої роботи включає різні види виховних впливів на дітей та підлітків із девіантною поведінкою, дорослих, які зазнали впливу негативного соціального середовища, осіб із фізичними та психічними вадами. Діяльність спеціалізованого вихователя характеризується різноманітними методами й формами роботи залежно від мети, специфіки аудиторії та середовища та передбачає співпрацю з усіма суб'єктами виховного впливу: сім'єю, медичними працівниками, педагогами, спеціалістами соціальної сфери.

Характерною ознакою процесу реалізації молодіжної політики та соціально-педагогічної роботи у Франції є залучення молоді до роботи з ровесниками. Для цього створюються молодіжні інформаційні центри, де інформація надається у таких основних напрямках: освіта; професійна орієнтація й підготовка; зайнятість; безперервна освіта,

підвищення кваліфікації; соціальні питання і практичні проблеми повсякденного життя; вільний час; канікули; зарубіжні контакти; спорт. Характерним для роботи в є те, що прийом відвідувачів ведуть ті ж працівники, які збирають і класифікують інформацію. Постійний контакт допомагає вести пошук та визначати шляхи вирішення найбільш актуальних для молоді проблем.

Соціокультурна анімація як особливий і самостійний компонент соціально-культурної діяльності входить у дозвілєву інфраструктуру сучасної Франції, Італії, Іспанії, Німеччини та інших європейських країн і тісно пов'язана з соціальною психологією та педагогікою. Науковці стверджують, що соціокультурна анімація є не лише засобом проведення вільного часу, а й реалізує, насамперед, профілактичну, реабілітаційну, психотерапевтичну, організаційну функції.

Анімація як галузь науки, що сформувалась на перехресті гуманістичної психології, педагогіки, соціальної психіатрії, соціально-культурної діяльності розглядається науковцями як: комплекс з розробки та надання спеціальних програм проведення вільного часу, організації розваг і спортивного дозвілля; сукупність занять і видів діяльності, у яких провідна роль належить добровільним та професійним аніматорам.

Незважаючи на досить різні тлумачення поняття «анімація», вченими наголошується на інноваційності цієї технології, її спрямуванні на процес оптимізації міжгрупових та міжособистісних взаємовідносин, головними засобами покращання яких є духовне спілкування, духовне просвітництво та духовне подвижництво.

Головними завданнями анімації у сфері дозвілля вченими одноставно визначається створення умов, спрямованих на соціальний, духовний, фізичний розвиток людини, а також вияв і використання соціально-культурних технологій та методів, за допомогою яких можна сприяти подоланню негативних проявів та особистісному удосконаленню [3, с. 134-138].

Термін «анімація» (від лат. *anima* – вітер та *animatus* – оживляти) тлумачиться як натхнення, одухотворення, стимулювання життєвих сил, залучення в активну діяльність. До наукового обігу це поняття введене на початку ХХ столітті у Франції, що обумовлюється прийняттям закону про створення різноманітних асоціацій та добровільних об'єднань, і трактується як діяльність, що спрямована на посилення інтересу до засвоєння культури та художньої творчості.

Аніматор – це: кваліфікований працівник соціально-культурної, виховної анімації, функції якого полягають у розкритті та розвитку виховного, культурного та спортивного потенціалу людини; спеціаліст соціальної галузі, який допомагає задовольняти потреби, бажання й запити різних соціальних верств населення; агент культурної та громадської діяльності, який покликаний підвищувати суспільну свідомість, покращувати життя громади, розвивати культурну демократію.

Діяльність аніматора здійснюється у різних соціально-культурних закладах (асоціаціях, клубах, об'єднаннях, закладах культури) і вимагає застосування інноваційних методик, що реалізують культурну, художню, естетичну, громадську, спортивну діяльність [1, с.24].

Педагоги розглядають анімацію як особливий вид педагогічної діяльності, що охоплює сукупність різних видів і форм педагогічної взаємодії у сфері дозвілля і спрямована на активізацію процесу соціальної взаємодії, спілкування, що сприяє розвитку творчих здібностей, регулюванню психічних станів особистості, саморозвитку та самореалізації [2, с. 120].

Таким чином, організація анімаційної роботи базується на загально педагогічних закономірностях і принципах, зокрема, культуровідповідності, гуманізації, суб'єктності, опори на позитивне, добровільності, креативності та системності і реалізує основні напрями морального, фізичного, естетичного, трудового виховання.

Список використаної літератури

1. Курило Л.В. Теория и практика анимации: Ч.1. Теоретические основы туристской анимации: Учебное пособие / Л.В. Курило; Российская международная академия туризма. – М.: Советский спорт, 2006. – 195 с.
2. Жданович Ю.М. Педагогічна анімація як засіб соціально-педагогічної підтримки дітей вимушених переселенців // Психолого-педагогічні науки. – 2016. – № 1. – С. 119-123.
3. Челоусова В.О. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку туризму». – Частина II. Миколаїв: ВП «МФ КНУКІМ», 2015. – 145 с. – С.134-138.

Юлія Тернавчук

ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ НА НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЯХ ЗАСОБАМИ МУЗЕЮ

Поняття „традиції” походить від латинського *traditio*, що в перекладі означає – передача. Саме шляхом передачі соціального досвіду від старших до прийдешніх поколінь традиції забезпечують засвоєння національних, культурних і матеріальних цінностей, норм, правил, ідеалів, відображають наступність соціального досвіду. Спрямовані на розширення знань про свій народ, традиції уможливають реальний особистий вибір у житті, праці, моралі, у сучасному естетично-творчому, побутовому відродженні національного менталітету [4, с. 4].

Оскільки, як зазначають науковці, освітньо-виховний потенціал сучасного музею розкривається у таких основних напрямках: виховання на основі здобутків національної і загальнолюдської культури; засвоєння та поглиблення знань, формування вмінь і навичок у різних галузях людської життєдіяльності; розвиток творчих здібностей і створення умов для самотворення і самовдосконалення особистості, актуальним є використання його потенціалу у вихованні молодого покоління на національно-культурних традиціях [6].

Дослідники проблеми розглядають «музейну педагогіку» як інноваційну педагогічну технологію, що базується на інтеграції суспільно-гуманітарних наук: історії, музеєзнавстві, мистецтвознавстві, природознавстві, культурознавстві, лінгвістиці, соціології, психології, філософії та сприяє розвитку творчих здібностей учнів» [5, с.2].

Це поняття було введено в науковий обіг на початку XX століття в Німеччині. Його розробка пов'язана з іменами А. Ліхтварка, А. Рейхвена, Г. Фройденталя. Спочатку воно трактувалося як напрямок музейної діяльності, орієнтований переважно на роботу з учнями.

На конференції «Музей як освітній та виховний заклад», яка відбулася в Мангеймі в 1913 році, А. Ліхтварк першим сформулював ідеї просвітнього призначення музею і запропонував новий підхід до відвідувача як учасника діалогу.

Основні напрямки співпраці музейних працівників та педагогів на сучасному етапі розглядаються як: робота з музейною аудиторією, спрямована на формування ціннісного ставлення до культурної спадщини та прищеплення смаку до спілкування з музейними цінностями; розвиток здатності сприймати музейну інформацію, розуміти мову музейної експозиції; виховання емоцій, розвиток уяви і фантазії, творчої активності; створення умов, за яких робота з аудиторією протікала б найбільш ефективно; використання та популяризація нових технологій музейної освіти у формі окремих проектів, на різних майданчиках, із залученням різних партнерів.

Актуальним є питання взаємодії музею з навчальними закладами, насамперед – зі школою, як рівноправного співробітництва. Музейна педагогіка передбачає, що освіта та виховання учнів повинні відбуватися на музейному матеріалі, який являє собою